

DR KENÉZ - KURLÄNDER EDE

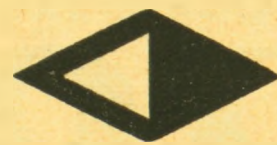
SZEMLÉJE

SZOMBAT

Budapest

leggondtalanabb

öregei

Zsidó lelkiyakorlatok. — Maccabi világkongresszus Budapesten. — A legutóbbi hitközségi vacsora körül. — Magyar-zsidó kapcsolatok a külfölddel. — Olvasom . . Nem olvasom.. Szines riportok, érdekes hírek, stb.

Hitközségi hírek

HETI NAPTÁR. Április 1., nisan 16., vasárnap. Ómer-számlálás. Szöfírasz hó-ómer. (Nisan 16—Szivan 5.) Peszach második napjától hét hetet kell számolnunk, az ötvenedik nap: Sevuoth. Ómer-számlálásnak nevezzük, mivel a számlálás kezdő napján mutatták be a Szentföldön az új terméshől az első áldozatot, egy ómernyi árpát. A negyvenkilenc nap gyászidő (esküvő nincs, lakomát nem rendezünk.) Az egyik vélemény szerint ezekben a napokban hunyt el R. Akiba sok ezer tanítványa, mások szerint a keresztes hadjáratok idején megölt zsidó martirokat gyászoljuk. A gyász a harmincharmadik napon szünetel. (Lag boómer) Április 2, nisan 17. kedd április 3. nisan 18. szerda. április 4. nisan 19. csütörtök. április 5. nisan 20. Április 2—5-ig fél ünnep chaul-hamauéd. Április 6. nisan 21. Peszach 7-ik napja. Szombat április 7. nisan 22. Peszach 8-ik napja mazkir. Vasárnap. április 8. nisan 23. hétfő. április 9. nisan 24. kedd. április 10. nisan 25. szerda. április 11. nisan 26. csütörtök április 12. nisan 27. péntek. április 13. nisan 28.

NŐI ISTENTISZTELETEK A DOHÁNY UCCAI TEMPLOMBAN. A pesti izr. hitközség előljárósága az idén is rendszerezte Peszach és Sevuosz között. női istentiszteleteinek sorozatát és öt szombaton át április 14-ikén. április 21-ikén. 28-ikán.

május 5-ikén és 12-ikén mindenkor déli 12 órakor külön istentiszteletet rendeznek nők számára a Dohány uccai főtemplomban. Az első női istentisztelet április 14-én szombat délben 12 órakor lesz a Dohány uccai templomban, mely alkalommal dr. Hevesi Simon vezető főrabbi kezdi meg a vallásos szemlélet eszmekörét érintő bölcselmi tanításait. A következő istentiszteleteken dr. Groszmann Zsigmond és dr. Hevesi Ferenc rabbik tartanak írásmagyarázó beszédeket. Az istentiszteleti énekművészeti részének vezetését orgona és teljes énekkar közreműködésével Linetzki Bernát és Ábrahámsohn Manó főkantor látják el. A nőegyletek, valamint többi felekezeti intézményeink elnökségei és választmányai testületileg vesznek részt a női istentiszteleteken, melyek vallás erkölcsi és nevelő hatásukban becses hivatást teljesítenek az asszonyok és leányok mind bensőségebb hitéleti munkájának megalapozásában.

A PESTI IZR. HITKÖZSÉG TISZTVISELŐKARÁNAK GYÁSA. A Pesti Izr. Hitközség tisztviselőkarát fájdalmas veszteség érte. Buzgó és érdemes tisztviselője, Teller Mór, aki több mint egy évtizeden át a hitközség adóosztályában fejtett ki értékes működést, rövid szenvedés után, március 23-án, 41 éves korában meghalt. Vasárnap délután temették nagy részvét mellett, temetésén testületileg jelent meg a Pesti Izr. Hitközség tisztviselőkara Appler Sándor főtitkár vezetésével.

Zsidó háziasszony

a husvéti ünnepek alkalmával fémtisztításhoz csak

SIDOL-1,

suroláshoz csak

SIDOLIN-1

használjon. — Ezeket a készítményeinket az orth. izr. hitközség rabbiságának állandó felügyelete mellett gyártjuk.

GÖTZL LIPÓT
„SIDOL“ VEGYI TERMÉKEK GYÁRA R.-T.

BUDAPEST,
VII. Cserei-ucca 14

Tefelon: 966-86 és 968-27

SZOMBAT

Dr. KENÉZ-KURLÄNDER EDE
SZEMLÉJE

Zsidó lelkigyakorlatok

Meine egy kórházon ezt a feliratot látta: *Szegény beteg zsidónak*. „Szegény is, beteg is, zsidó is, — mondta — ezeken már nem lehet segíteni“. Aki ebből azt következtetné, hogy a zsidó kórházakat be kell csukni, annak igazat adok abban is, hogy a lelkigyakorlat felesleges. Ma divatos a zsidó ifjuságot és vele a zsidó jövőt pesszimiztikusan megítélni. Én azt hiszem, aki minden eszközt megragad a zsidó ifjuság zsidóvá való nevelésére, az éppen az optimista ebben a kérdésben. Aki hisz a jövőben, az cselekszik is érte, tétlen csak az maradhat, akinek nincs hite. Éppen ezért távol áll tőlem, hogy valami S.O.S.-cikket írjak. És ha azt mondom: a helyzet komoly és többet kell tennünk, mint valaha — akkor nem szeretném, ha engem is szépszámu Macbeth-jósaink közé soroznának. (A Macbeth-jóslatok különben sohasem veszélytelenek, ha ezen a szón — Karinthy megfogalmazása szerint — a sugalmazó erejü és szándéku jóslatot értjük).

Semmi sincs még veszve, de — ismétlem — *a helyzet igen komoly*, nagy, sürgető szükség van a legfokozottabb lelkipásztori munkára, egyetlen becsületes eszközzel sem mondhatunk le a vallásra és hitre nevelő munkában.

Ilyen eszköz-e a lelkigyakorlat? Nem hoz-e idegen formát a zsidóságra, más vallás eszméinek formáját? Erre csak azt felelhetjük: a lelkigyakorlat fogalma zsidó. A *Pészach* előtt való négy szombat (s ötödiknek a *sabbosz hagodaul*, a mi nagy szombatunk) mi más, mint lelkigyakorlat? És a *Sovuusz*-ra előkészítő *ómer számlálás*, amely minden este templomba készíti a jámbor embert, nem lelki-gyakorlat? És van-e szebb lelki-gyakorlat az őszi ünnepeket megelőző hajnali bűnbánó imádságoknál? Valóban, ezeknek a meglevő zsidó intézményeknek a kiszélesítéséből kell elindulnia a zsidó lelki-gyakorlat gondolatának.

Mi történt eddig? Pesten a középiskolák VII. és VIII. osztálya

számára igen szép elgondolásu lelkigyakorlatokat rendeztek, nagyrészt kiváló szónokokkal. Persze, itt is megmutatkozott a mammut-megoldások hátránya. Amennyire kívánatosak lehetnek — szakértők szerint — a zsidó felekezeti életben a nagy gazdasági egységek, anynyira fontos lekipásztori és hitéleti szempontból a decentralizáció. Több száz diákot idegen előadó, aki nem ismeri őket személy szerint s akit ők nem ismernek, nagyon nehezen köt le hosszabb időn át. Nálunk Budán sokkal mélyebb hatást keltett, amikor egy iskola V—VIII. osztályu tanulóit gyűjtöttük egybe Jaum Kippur előtt. A tanulók zsoltárt imádkoztak, a kántor a Kol Nidrét énekelte, a rabbi (aki az iskola hittanára) a diákok lelkéhez szabott félórás beszédet mondott — igazi ünnepi hangulatot sikerült ébreszteni diákjainkban.

De ez mind kevés. Késő a gimnáziumban kezdeni. Már az elemi iskolásokat is lelkigyakorlatra kell vinni. (Kedves tapasztalataim vannak arról, hogyan lehet templomi beszédet mondani elemi iskolásoknak, hogy hallgatják csillogó szemmel a szónokot, hogy szólnak közbe bájosan és okosan, valóságos párbeszéddé változtatva a szónoklatot). És az *inasok* miért volnának mostohagyermekai a lelkipásztorkodásnak? (Nálunk, Budán, dr. *Vidor* viseli példaadóan az ő lelküknek gondját, Kőbányán az őszi ünnepek előtt dr. *Kálmán* igazán követésre méltó levante-lelkigyakorlatot rendezett) De miért volnának *mostohák a felnőttek*? Nem tudom, miért esik annyi szó csupán az ifjuságról. A felnőttek lelkigondozása sem mindenütt végkép megoldott feladat — némi eufémizmussal szólván.

Példa gyanánt közlök egy elgondolást a *Peszach* előtt rendezendő lelkigyakorlatról. A *Peszach* előtt való héten a négy nevezetes szombatnak megfelelően négy este templomba gyűjtenénk hiveinket. — Itt közbevetőleg ismételten hangsúlyoznom kell a decentralizált megoldást, egyedül ez volna célravezető. A rabbi *személyesen* hívja meg a kiszemeltek szóban, telefonon, levélben. Igyekezék azon is, hogy *a társadalmilag kiemelkedő réteg* eljöjjön, mert akkor a többi szívesen jön magától. De ne feledkezzék meg természetesen a munkásokról és a kistisztviselőkről sem. A kis körzeteknek, ahol a pap ismeri hiveit, nagy hivatása van ebben. Persze, kevés a körzet és kevés a rabbi Budapesten. Minimálisan negyven rabbit kellene még lekipásztori teendőkkel foglalkoztatni. Minden utcára, minden házra kiterjedő szervezetre volna szükség.

Visszatérek a pészachi lelkigyakorlat gondolatára. A négy este gerince egy beszéd-sorozat legyen. A gondolatmenetet a 4 szombat adhatja meg: áldozatkészség (nemcsak pénzben, hanem időben és erőben is), — harc az örök ámálék, a bennünk rejlő ellenség ellen, — megtisztulás, — megújulás. Mááriv-ima, vagy zsoltár-éneklés tenné teljessé az áhítatot. Ha egyszer rá lehetne venni közönségün-

ket egy *közénekre* is! Ezek különben csak ötletek. Aki jobbakat tud, álljon elő.

Nemcsak *gyermek*, de *felnőtt* is *négyféle van: bölcs, gonosz, jámbor és aki kérdezni sem tud. A bölcsök és a jámborok ügye rendben van. A gonoszokról áll a hagyada megállapítása; ma is miattuk késik a megváltás. De a kérdezni sem tudóknak az üdvösségéért miénk a felelősség Isten és ember előtt.*

Dr. Benoschofsky Imre.

Budapest leggondtalanabb öregei.

— Látogatás a Pesti Chevra Kadisa Aggok Házában —

Váratlanul toppantam be a Pesti Chevra Kadisa Aggok Házába, nem úgy, mint az inspicirózó generálisok, akik egy héttel előbb bejelentik látogatásukat, s a bakáknak hét napi megfeszített munkába kerül, míg a kaszárnya ragyog a tisztaságtól. Az Aggok Házát nem lehet „rajtakapni“. A tisztaság itt megszokott, magától értetődő valami, ez a ház mindig olyan, mintha — skatulyából húzták volna ki.

A gondnoknő kalauzolt végig szívélyesen az Aggok Háza folyosólabirintusán s az első impresszióm az volt, hogy mennyire elüt ez az intézmény a hasonló intézmények kaszárnyaszerűségétől. Itt nyoma sincs annak az uniformizált, rideg rendnek, amely a hasonló intézményeket olyan sivárrá teszi. Az embernek az az érzése itt, mintha egy hatalmas panzióban járna, ahol gyengéd szeretettel és mindenre kiterjedő figyelemmel gondoskodik a vezetőség arról, hogy a lakók minél otthonosabban érezzék magukat.

Az Aggok Háza lakóinak jelenlegi létszáma 222. közöttük csak 89 a férfi, a többi nő. Azt, hogy a férfiak itt kisebbségben vannak, egyáltalán nem lehet a világháborúnak tulajdonítani, mert ezek az aggok már a háború idején is túl voltak a hadiköteles korban. Egyetlenegy sincs közöttük, aki 70 évesnél fiatalabb volna, annál többen vannak, akik átlépték a 80 éves korhatárt. A múlt évben még Hoizer bácsi tartotta a rekordot, aki 101

éves korában halt meg végelgyengülésben. A jelenlegi Matuzsálem H. bácsi „csak“ 90 éves, de korát meghazudtoló frissességgel tölti be az előimádkozói tisztséget az Aggok Háza templomában. A háboruban nem voltak ezek az aggok, de hősiessen küzdöttek valamennyien a polgári munka frontján s igazán önhibájukon kívül estek el. Vannak itt egykori nagykereskedők, iparcsok, gyárosok, újságírók, a nők közt orvos, földbirtokos, kávéháztulajdonos özvegye, — csupa jobb napokat látott ember és asszony. Sok érdekes életregény és fényes karrier húzódik meg a jó csengésű és gyakran közismert nevek mögött, de ez az utolsóelőtti stáció egyikük számára sem a letörtséget, hanem az életnek derűs nyugalommal aranyozott alkonyát jelenti. Ezek között a holdog, megelégedett öregek között járván, az embernek önkéntelenül is a horatiusi verssor jut az eszébe: „Beatus ille, qui procul negotiis. . .“

A nőosztályon benyitunk a tágas, polgári otthonossággal berendezett szobákba, amelyeket előnt a márciusi napfény s mindenütt ugyanaz a kép fogad: ezüsthajú, lorgnonos, szemüveges, jól öltözött nénikék ülnek a karosszékekben s olvasnak, vagy kézimunkával foglalatoskodnak. Gondtalanság és a régi jó időkből megőrzött előkelőség ömlik el a tartásukon s olyan uri közvetlenséggel fogadnak bennünket, hogy szinte zavarba jövünk. Egyik szobában találkozunk egy régen el-

hunyt országos hírű főrabbi leányával s a lebilincselően kedves és sugárzóan intelligens idős dáma egy féltve őrzött díszes bőrkötésű albumot mutat nekünk, amelyben az édesapja tudományos jelentőségét méltató hirlapi közlemények és nekrológok vannak beragasztva.

Az olvasóteremben hölgyek, urak közösen szórakoznak. Itt találkozunk a kollega urral, E. S. bácsival, aki öt évtizeden keresztül újságíróskodott a Pester Lloydnál és a Neues Pester Journalnál. E. S. bácsi, bár 80 éves elmúlt, mozgékony és szellemileg teljesen friss öreg úr, kedvünkért abbahagyja a römicsatát, amit egy hölgygel és egy úrral vívott. Bemutatja a partnereit: K.-né, az Aggok Háza könyvtárosa és S. bácsi, a segédkönyvtáros.

— A legnagyobb öröm számomra, — mondja S. bácsi — hogy egy olyan elragadóan kedves hölgy mellett segédeskedhetem, mint a nagyságos asszony.

Amint látható, S. bácsi gáláns ember s bár egyáltalán nem számít a „fiatal” aggok közé, még mindig előszeretettel csapja a szelet a hölgyeknek.

A könyvtár több ezer kötetből áll, javarészt klasszikus regényekből, de képviselve van a kalandos és detektívregény is számos kötettel, amelyeknek szintén akad olvasójuk. Az olvasóteremben folyóiratok és újságok is rendelkezésére állnak a tagoknak, illetve az aggoknak, akik olvasással, kártyával, dominóval és rádiózással töltik idejüket. Beszéltünk egy impozáns megjelenésű, ápolt szakállas öreg úrral, akinek cnyhén domborodó pocakján vastag aranylánc fityegett. Nyugalalmazott miniszteriális tisztviselőnek néztem volna, ha nem derült volna ki, hogy pár évvel ezelőtt még cipónagykereskedése volt a Rákóczi úton. Előadta nekünk élettörténetét egy hajdani kecskeméti virilista, egy virgonc ékszernagykereskedő, továbbá W. bácsi, egy prófétai alak, Szüle Péter kedvenc modellje, aki a legexotikusabb figurája az Aggok Házának. W. bácsi a szobafestőségen kezdte, mint Hitler s ha nem is nagy, de változatos karriert futott be. A legbüsz-

kébb arra, hogy két évig állatszelistító volt Hagenbecknél s életének ezt a nagy kalandját épp most készül filmre feldolgozni. W. bácsi és a többi bácsik és nénik egyforma áradozással beszélnek arról, hogy milyen dolguk van itt, egy sovány öreg úr például szóról-szóra a következőket mondja:

— Kérem, a mai konstellációban nagy dolog egy ilyen áldásos intézményt fenntartani. . .

Délben egy órakor levonulnak az aggok a közös nagy ebédlőterembe. A kosztjuk kitünően készített, ízes házikoszt. Ma, péntek délben a menü: kalarábéleves, lencse, húsos omlett. Este borjúhús lesz tarhonyával és kompóttal. Holnap az ünnepi ebéd a következő fogásokból áll: sólet, marhasült, szilva kompót és mokkaszelet. A gyengélkedő aggok orvosi felügyelet alatt elkészített diétás kosztot kapnak. A hosszú asztaloknál csöndben folyik az ebéd és az aggoknak ezt a meglegedett patriarchális gyülekezését jóindulatú szeretettel nézi egy öreg úr: Kramer Miksa elnök, akinek életnagyságú olajképe függ a szemközti falon. De az elnök úr személyesen is szívesen időzik itt a kortársai között és legfőbb ambíciója s egyetlen szenvedélye, hogy minél derüesebb és kényelmesebb otthonná varázsolja az Aggok Házát. Ez száz százaléig sikerült is neki. Áldják is érte az aggok és a legnagyobb rajongással és szeretettel beszélnek róla. . .

Távozóban összeakadtam B. bácsival, aki civilben műasztalos volt, de még most is dolgozik. Éppen a műhelyből jött, ahol a butorokat javíttatta. Mikor az iránt érdeklődöm, hogy meg van-e elégedve a sorsával, elkezd lelkesedni:

— Mi az, hogy megvagyok?! Soha ilyen jó dolgom nem volt, mint itt. A koszt kitünő, a bánásmód elsőrangú. Higgye el, úgy élünk, mint Marci Hevesen.

Olyan meggyőzően mondta ezt B. bácsi, hogy elhittem neki. Hevesen ugyan még nem jártam, de ha az a bizonyos Marci olyan jól él, mint a Chevra Kadisa aggjai, akkor igazán semmi oka sem lehet a panasza.

A legutóbbi hitközségi vacsora körül

A két héttel ezelőtt lefolyt hitközségi vacsora úgy a résztvevők számánál fogva, mint az elhangzott beszédeknél és nyilatkozatoknál fogva még jobban sikerült, mint az eddigiek. Ez nagyrészen annak köszönhető, hogy a „Szombat” a multkor erről szóló elgondolásai megvalósultak. Megírtuk, hogy ezeknek a hitközségi összejöveteleknél élénkséget és érdekességet az adna, ha a közönség részéről történnének kérdések és interpellációk és ezekre azután hivatalos helyről megadnák a választ és a felvilágosítást. Hivatkoztunk arra, hogy az angol parlamentben székasos pár perces interpellációs kérdéseket és az erre adott tárgyilagos feleleteket mutatis mutandis utánczni lehetne. Most így történt. A bevezetőt Blum Ödön előljáró mondta, fölkererte a hallgatóságot, hogy tegye meg az őt érdeklő dolgokról a megjegyzéseit, ő maga meg is kezdte a kérdéssorát, amikor azt az óhaját fejezte ki, hogy a hitközség elnöke adjon felvilágosítást a pesti és a budai hitközség között felmerült, tárgyalást igénylő és az új statutum-tervezetben lefektetett adózási móddal kapcsolatos problémáról. Felállt egy másik szónok és a hitközségi körzetek kiépítésének ügyét tette szóvá. Egy harmadik felszólalás a kitérések ijesztő mértékben való megnövekedésére hívta fel a figyelmét az illetékes köröknek.

Mindezekre a kérdésekre azután felelt a hitközségi elnök, angol miniszternél megszokott precizitással és tárgyilagossággal. Mindenféle mende-mondákkal szemben lerögzítette, hogy szó sincs a pesti és a budai hitközség kényszeregyesítésbe való vonásáról, csupán az a terv merült fel, hogy országos szempontok kedvéért bizonyos adózási visszasságok kiküszöböltessenek a több helyen fizetésre kötelezhető hitközségi tagoknál. Hangsúlyozta, hogy csak megegyezésről, békés egyetértéssel fogantatosított intézkedésekről lehet beszélni, de az autonómiát

bármilyen távolról érintő beavatkozásról szó lehet. A körzetekről szólva ugyanazt állapította meg, amit a multkor a „Szombat” megírt a hitközségi központ és a körzetek közötti viszonyról: nem lehet másképen, mint csak úgy, hogy

össze kell egyeztetni a körzetek természet szerű centrifugális tendenciáját a hitközség fennállása szempontjából elsőrangú fontosságú centripetális követelménnyel,

a körzet nem lehet külön község a nagy hitközségben, hanem csak a nagy hitközség márványtömbjébe élénkebb színt adó erezet. Stern Samu egyébként bejelentette rendkívül nagy lelkesedést keltve, hogy a hitközség a VI. és VII. körületben elemi népiskolát fog állítani. Stern Samu után felszólalt Sándor Pál, akinek nagyszabású beszéde irigylésre méltó optimizmusról tett tanúságot és így tehát teljesen eleget tett annak a hagyományos zsidó előírásnak, hogy az elmélkedés vége mindig vigasztaló legyen.

Optimisztikus hangulatban ment szét a közvacsora közönsége és ez a hangulat megint igazolja a „Szombat”-ot, amely a multkor „Hát nekünk ne mprédikál senki” cím alatt azt fejtegette, hogy gyakrabban kellene ilyen összejöveteleket rendezni és hogy a közvacsorának egy kis szépség hibája is legyen, megemlítjük, nem a vacsora minőségét, hanem inkább azt, hogy a sajtót ha nem is megtisztelőbb — a főtítkárral és a főjegyzővel — de a beszédek meghallgatását megkönnyítve alkalmasabb helyre lehetett volna a rendezőségnek elhelyezni.

EZÜST

DISZMŰÁRU, EVŐESZKÖZÖK GYÁRI ÁRBAN

SCHLEIFER

EZÜSTÁRUGYÁR, VII., KAZINCZY UTCA 10.

Telefon: 43-5-28

Magyar-zsidó kapcsolatok a külfölddel

Arra a hirre, hogy Stern Samu, illetőleg a magyar zsidóság zöme részt akar venni a szentföldi építőmunkában, és az oda menekültek produktív munkára nevelő segélyezésében, Sándor Pál szükségességnek tartotta, hogy nyilvánosan a sajtóban meginterpellálja Stern Samut arról: nem akar-e egy kis cionizmust becsempészni. A dologról írva, a multkor a „Szombat” kifejezésre juttatta véleményét. A Sándor Pál-féle fejtegetés az ügyet nem vitte előre, sőt, ideológiai fejtegetése teljesen fölösleges. A hazai és az európai zsidóság helyzetének minden komoly ismerője be fogja vallani, hogy a mai viszonyok mellett a nyugateurópai zsidóság vezéreihez és intézményeihez a kapcsolat csak palesztinai munka útján lehetséges. Éppen azért szükséges nekünk a munkába belekapcsolódunk, mert a magyar zsidóság dokumentálhatja a benne rejlő, ideális célokért igenis még dolgozni tudó aktivitást. Az ügy érdekében is igen üdvös, ha a nagy amerikai, francia és angol zsidók társaságában Stern Samu a maga reális, de messze tekinteni tudó szempontjait és tapasztalatokon nyugvó véleményét kifejezésre juttathatná, mert termékeny volna mindkét részre az ilyen együttműködés. Természe-

tesen meg kell állapítani, hogy a magyar Pro Palesztina Szövetség nem teljesen alkalmas a munkába való kapcsolódás szervének. Az itteni Pro Palesztina túlsokat hallat magáról, de elméleti alapon és túlnyomóan cionista előadásokat tartat. Már pedig Magyarországon belátható időn belül, különféle politikai és zsidó társadalmi okokból kifolyólag, a dolognak mindig agályt keltő mellékize marad. Szükség van arra, hogy meginduljon itt egy nagyszabású tevékenység, teljesen a felekezeti szociális filantrópia alapján, minden politikai mellékiz nélkül. Mily gyönyörű volna például koncentrálni — de ezt azután teljes odaadással — a magyar zsidó palesztinai munkát, a következőre: a kivándorlásra kényszerített magyar zsidó fiataliságnak egy részét együttes letelepítés keretében Palesztinába átsegíteni. Nem kell, hogy ilyen tömörülésben benne legyen a cionista jelző, Palesztina nevének sem kell benne lenni, hisz Palesztina mégis csak Erec Izrael és így ha csak benne lenne az „Izrael” megnevezés, akkor is megjelölné a célt. Ilyen irányú munka dicsőséget jelentene a magyar zsidóságnak, sőt Magyarországnak is, megérdemli a lelkes emberek verejtékezését.

—o—o—

A sirok ápolása

ugy a régi kerepesi-uti, mint az új központi izraelita temetőben
április hó második felében veszi kezdetét.

Befizetések a **Pesti Chevra Kadisa** székházában,
VII. Erzsébet körut 26. szám alatt **már most** eszközölhetők, esetleg ugyanoda postán is beküldhetők.

Zombory igazgató Machszor-magyarázata

A régi ritusu templomokban a Jom-Kippur áhítatának megindulását jelzi, amikor a beköszöntő ünnep estéje előtti egynéhány perccel az előimádkozó mellé jobbról és balról odaáll a hitközség két tisztelt tagja és rákezd: „Az isteni és az emberi törvények szerint megengedjük az imádkozást az **Abarjonim társágában.**” Ez a formula, amely a jom-kippuri imakönyv, a machszor elején van a 13. századból való és meghonosította valószínűleg Méir Rottenburg, ama híres és tragikus sorsot átélt rabbi, akit Habsburgi Rudolf egy elzászi várban évekig fogvatartott, hogy a zsidók kiváltásák, a rabbi pedig a német császár tervezett zsarolása ellen azzal védekezett, hogy megtiltotta híveinek, hogy kiváltásák. Ebben a formulában az „abarjonim” szó törvényszegőt jelent, azt, aki a válás szabványait nem tartja meg. Ez a kifejezés már a Talmudban is előfordul. De mégis különös, hogy miért éppen ezt a kifejezést választották, holott a törvény megszegőire a héber irodalomban igen sok megjelölés van, bizonyítékául annak, hogy a régi jó időben is elég gyakran sértették meg a vallástörvényeket és a különféle nüanszokat különféle megjelölésekkel kellett illetni. A dologhoz tartozik az a közismert tény, hogy a Kol Nidré áhítatának növeléséhez hozzájárult az a hagyomány, hogy Spanyolországban századokon keresztül a **marannok**, a kitérésre kényszerített, látszat keresztények eljöttek titokban a jom-kippuri ájtatosságra. Így tehát valószínű, hogy az Abarjonim jelző órájuk vonatkozik, a régi szót ő reájuk alkalmazták s így ismerhette Méir Rottenburg is.

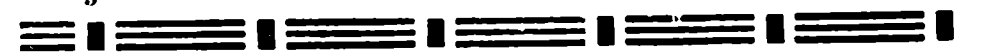
De van-e nyoma ennek a spanyol szókinésben? Erre vonatkozólag a múltkor beszéltem Zombory István úrral, a Széchenyi fürdő igazgatójával, Salvador köztársaság konzuljával, aki nemcsak a spanyol, portugál nyelvet ismeri, hanem kitűnően járatos a spanyol nyelv zsidó dialektusában, az úgynevezett „Jadino” nyelvjárásban, amelyet a szefárd zsidók az egész világon még most is beszélnek. Az igazgató úr szerint az Abarjonim szó összefügg ezzel a spanyol szóval, Abarka, vagy Abarha (írva: abarja), amely a réviparthoz érkezett hajótöröttet jelzi. Nincs kizárva, sőt valószínű, hogy a szefárd zsidók népies nyelvmagyarazattal összefüggésbe hozták az „Abarja” szót a vele hasonló héber gyökkel és így keletkezett az „Abarjonim” megjelölés azon zsidók részére, akik a szent napon hajótöröttekként érkeztek a rég-

nélkülözött templomi közösség révipartjába. Hiszen ilyen népies etimológia nem ritkaság. A kabalának Spanyolországban keletkezett szent könyve a Zohár, a templomról úgy beszél, mint „a fény tüze-ről”, a héber megfelelője volna „és — noga” de ez tulajdonképpen nem egyéb, mint a spanyol zsinagógát jelentő „Es-noga” és ezt a szót hebraizálták.

Mindez azt bizonyítja, hogy Zombory István úr machszor-magyarázata nagyon valószínű, de mindenképpen érdekes.

TAKARÉKOSKODNI ANNYI, mint a legszükségesebb dolgokra költeni. Van-e szükségesebb, mint osztálysorsjegyet venni? Közismert dolog, hogy sokan lettek egyszerre gazdagok sorsjegy által és amellet **ÁLLANDÓ REMÉNYSÉGET IS NYUJT.** Ma már alig van ember az országban, kinek ne volna sorsjegye, mert mindenkinek saját jól felfogott érdeke, hogy önbizalmát, hitét, reménységét növelje.

COSULICH LINE
TEL-AVIVBA
NEMZETKÖZI VÁSÁRHOZ
szakszerű vezetéssel olcsó társasutazásokat rendezünk 24000 tonnás
VULCANIA
legmodernebb oceánjárón és a
LLOYD TRIESTINO
közismerten pompás gyorshajóin.
Felvilágosítás és vásárigazolványok:
Palesztina, Gazdasági Bizottság
Budapest, VI. Andrassy-út 67. és
COSULICH LLOYD TRIESTINO
hajóstársaságok budapesti irodái:
VII. Thököly-út 2, IV. Váci utca 17

OLVASOM,...

NEM OLVASOM...

Olvasom

Kecskeméti Vilmos azt írja, hogy én új rovatot kreáltam „Nem tagadják és nem is igaz” címmel. Erre igazán ráillik a fenti mondás, mert eddig csak egy ilyen kezdetű cikk jelent meg a Szombatban. De ígérem, ha lesz rá ok, sűrűn fogok megjelentetni egy-egy cikkecskét azzal a kezdettel, hogy „nem tagadják, de nem is igaz”.

Kecskeméti Vilmos különben is kioktatja a felekezeti sajtót. Ezt tiszteletteljesen kikérem magamnak. Noha elismerem, hogy ő hivatalos lap szerkesztéséhez kiválóan ért, ennek valósággal művésze s e téren lehet tőle tanulni. Ezt bebizonyította hosszú éveken át az Egyenlőség szerkesztésével, ahol egyforma buzgalommal szolgálta a mindenkori hitközségi vezetőséget, Lederer Sándortól Kaszab Aladáron keresztül a Stern-rezsimig. Ez igaz és ezt Kecskeméti se tagadhatja. Az ellenzékiesség nem áll jól neki s nem is illik galamblelkületéhez. Ezen a téren különben is én vagyok a professzor s ezért hat komikusan, ha Kecskeméti, a született laudátor éppen engem akar kioktatni. Legjobb tehát, ha nem cserélünk eszmét és ahogy Heine mondta, „mindenki megtartja a magáét”.

Nem olvasom

Peszach előnapján talmudi traktátust fejeznek be a templomokban és ennek a vallási öröm kedvéért az első szülöttek fel vannak mentve a szokásos böjt alól. Ezidén a Dohány-utcai templomban is igen sokan jelentek meg a „szijmu“-hoz,

ami jele annak, hogy némely vallási szokáshoz sokkal jobban ragaszkodnak a hívek, mint a fontos vallástörvényekhez. Ez a tömeg pszichológiájához tartozik és azért nagyon okos, hogy a szijum ezidén Hevesi Simon vezető főrabbi közreműködésével folyt le.

Nem olvasom

Egy zsidó országgyűlési képviselő dicsekedett azzal, hogy nagyon népszerű keresztény választói között is. A multkor interpellált közérdekű ügyben és a karzaton hallgatták is keresztény választói. Felesége azután megbotrálkozásal beszélte el, hogy a polgárok nagyon helyeseltek és egyik a másiknak azt mondta állandóan: „Milyen helyesen beszél ez a zsidó.” A Talmud szerint: „ha vétkezik, — mégis zsidó”, a közvélemény szerint: ha jól beszél, — mégis zsidó, nem csoda tehát, hogy megmaradunk, hiszen vétkezzükben is, ügyességünkben is mindig emlékeztetnek bennünket zsidó voltunkra.

Olvasom

Habay Jenő imponáló szabadgondolkodására felette jellemző a néhány héttel ezelőtt egyik zeneakadémiai tanártársa előtt tett azon kijelentése, hogy: amíg ő áll a budapesti zeneakadémia élén, addig oda a numerus clausus magát nem fogja befészkelhetni. A pesti zeneakadémia hajdani első elnökgazgatója, a pianisták koronázatlan fejedelme: Liszt Ferenc világi abbé létére nagy szenvedélyvel üzte a prozelita-csinálást és egyik talentumos zsidó növendéke előtt sem mulasztotta el megjegyezni: „Fiatalember, ön igen tehetséges, de kár, hogy zsidó. Ha el tudná magát arra határozni, hogy áttér a katolikus hitre, akkor szívesen egyengetném az ön művészi pályafutásának jövő utját!”

Nem olvasom

A hitközségi vacsorán beszéltek a sajtóról és a kritika fontosságáról. Ezzel kapcsolatban meg kell említenem, hogy saját tapasztalatom szerint a hitközségi előljáróságban alig van a felekezeti sajtónak, bármilyen irányú is legyen, csak a becsületes törekvésű, megértőbb barátja, mint Vértés Emil előljáró, aki bizonyára rossz néven veszi majd ezt a megjegyzésemet.

Olvasom

Minden évben meg kellett írunk, hogy a hitközségi plakát, amely „Mazoth” elárusítását hirdeti, a régi időkből maradt, német ortográfián alapuló hiba és jó lesz áttérni a „Macosz“-ra. Most már Macosz-ról szólnak a hirdetések. A rendes pászkan kívül vannak nagy rigorózással készült „S m u r o” pászok is, amelyeket a vallásosak szédernek használnak. Ezeket a hitközségi plakát hibásan úgy nevezi: „S m u r e”. Ez ugyan csekélység, de képzeljék el, hogy egy világi hatóság a Dessewffy-utca helyett a vulgárizmus kedvéért egyszerűen azt írná: Dezsőfi-utca. Nem botránkoznának meg ezen?

Olvasom

A magyarországi Református Egyház nemrég szentesített új alkotmányában főhelyen deklarálja a „lelki közösséget” a világ összes református hívőivel. Mintegy főparancsolatként már az első paragrafusban leszegezi: „A magyarországi református egyházat a más országokban levő református egyházakkal a hit és a lélek kapcsolata fűzi egybe.”

Ilyen értelmű nyilatkozatot okvetlen be kell illeszteni a most tervezett új alkotmányunkba is. Efaqta lelki közösség tényleg létezik a zsidó vallású magyarok és más országokban élő zsidó vallásúak kö-

zött. Ezt nem lehet titkolni, kár ezt tagadni, úgyis tudja mindenki, ezt nyíltan, hangosan és önérzetesen hirdetni kell, miként a magyarországi Református Egyház.

A római katolikus egyház strukturája szerint, ez magától értődik és így hirdetni fölösleges.

Nem olvasom

pedig olvashatnám, mert a eschszlovák provenclapok után most már magyar nyelvű felekezeti lapok kezdenek közölni feleresztett lexikoni vezérszavakat tartalmazó, úgynevezett tudományos cikkeket egy dr. L. H. nevű állítólagos volt amerikai rabbitól, aki most már Magyarországon szeretne állást elnyerni. Pedig az illető felekezeti lapok szerkesztői felvilágosíthatnák, hogy Magyarországon nemcsak rabbikban, hanem ilyen „tudományosan” cikkező polihisztorokban is tulprodukciónak van.

Olvasom

Bernhard Shaw-nak, a híres angol írónak tulajdonítják a következő

Anglo - Egyptian Mail Line

Legolcsóbb, legkényelmesebb és leggyorsabb hajójárat a

Tel-Avivi mintavásár

megtekintésére, az április 16-ától minden hétfőn este 8 órakor

Pireusból induló

„CAIRO CITY“

9690 tonnás gyorshajóval.

A hajójegyek árai ellátással oda és vissza I. oszt. 10 angol font, II. oszt. 7.75 font, turista oszt. 6 font (u. a'

ellátás nélkül 5 angol font.

Hajót Pireus-Jaffa 2 nap.

Bővebb felvilágosítás a nemzetközi hálókocsi-társaság kirendeltségeinél

zö szellemes mondást: A németeknek három tulajdonságot adott az Ur: becsületességet, okosságot és hitlerizmust. Már most: ebből a háromból minden németre csak kettő jutott. Tehát, ha egy német becsületes és hitlerista, akkor nem okos, ha okos és hitlerista, akkor nem becsületes, végül: ha becsületes és okos, — akkor nem hitlerista. . .

Nem olvasom

A felekezeti sajtó legfiatalabb szerkesztője, a 10 éves Galambos György, a zsidó fiugimnázium diáklapjának szerkesztője, Galambos Jenő hitközségi főtanácsos fia, aki, ha felnőtt, remélhetőleg jobb életpályát választ, mint a felekezeti lapszerkesztés.

Nem olvasom

Akármilyen beszélgetés is folyik a zsinagógában, ha felhangzik a k'dusa, akkor elhallgat mindenki, feláll és résztvesz az áhitatban. Ilyen jelenetben volt részem a múltkor a Rabbiszeminárium végzett növendékei vacsoráján. Volt móka, tréfa, sok össze-vissza beszéd, de amikor az egyik szónok megemlítette az ifjuságnak nemeslelkű támogatóját, Rosenberg Sándor-nét, mindenki elhallgatott, felálltak és zúgott percekig a frenetikus taps.

Olvasom

Mint a szefárdok francia nyelvű folyóiratában olvasható, Alexandriában a hitközségi hitoktatók ülést tartottak arról, hogy a növendékek között a hitközség s annak intézményei iránti szeretetet fel kellene ébreszteni és amikor az egyik jelenlevő olyan értelemben terjesztett elő határozati javaslatot, hogy teljes erővel propagálni fogják a gyermekek között a rituális háztartás és a szombati nyugalom törvényeit, felállt egy, a hitközségi veze-

tő körökkel érintkezésben levő tanfőférfiu, s bejelentette, hogy amennyire az előljáróság gondolkozását ismeri, az indítvány elfogadása esetén fegyelmet indítanak az indítványt tevő ellen, mert az előljáróság tagjai találva éreznék magukat. Az indítvány meg is bukott. — Nálunk természetesen egész bátran elhatározhatnának a hitoktatók ilyen propagandát, mert nálunk disztíngválni tudnak a felekezeti vezetők az elmélet és a gyakorlat között.

Olvasom

A Rómában megjelenő Rassegna Mensile érdekes cikkben foglalkozik dr. Munkácsi Ernő olasz vonatkozású tanulmányával és különösen a Római Napló-val. Az olasz cikk a szerző felette értékes meglátásaként könyveli el annak a történelmi jelentőségnek hangsúlyozását, amit a római rabbik a katholicizmus központjában évszázadok, vagy helyesebben évezredek óta teljesítenek. „Amidőn a szerző a pogány Róma és a keresztény Róma hatalmas emlékei előtt elvonulni látja a fascista Itália erősségét, az ifjuságot, — a legfontosabb kötelességként hirdeti, hogy a zsidóság történetét be kell vésni a zsidó ifjuság lelkébe, hogy tudatában legyenek multjuk nagyságának és kulturájuk páratlan értékének.”

Az olasz lap egyébként nagy rokonszenvvel emlékezik meg arról a munkáról, amit Munkácsi Ernő dr. az olasz-magyar zsidó kapcsolatok kiépítése körül teljesít.

Nem olvasom

A mult héten kilenc rabbit avattak az országos Rabbiképzőben, egyiknek sincs rabbi-állása. Mivelhogy a felekezeti életnek nem nagyon használ, ha sok állás nélküli rabbi lesz, mert akkor a zsidóság életelemét képező tisztelet a Tóra-tudás iránt még jobban fog csökkenni, felmerült a terv, hogy minden 450 pengőn fe-

lülí fizetésű rabbi vegyen magához asz-szisztensnek egy fiatal rabbit és az el-tartási költségekhez az illető hitközség is hozzájáruljon. Hogy meg lehet-e ezt valósítani, azt nem tudjuk, de hogy a terv elsőrangú, az bizonyos. Már régen meg kellett valósítani és akkor nem ke-rültek volna ki az egészen tapasztalat-lan fiatal rabbik az iskolából egyenesen a hitközségi életbe és nem okoztak vol-na önmaguknak is, a hitéletnek is kelle-metlenséget. De a terv kitünő, az idő-sebb rabbik szempontjából is. Mert ak-ker nem felejténék el soha, hogy min-den lépésüket látja az Istenen kívül még egy szakértő, akinek példát kell nyuj-tani. Már pedig a Talmud is mondja s mindenki tudja, hogy az emberek jobban félnek az emberektől, mint Istentől.

Szóval: A rabbi-káplán intézményét meg kell valósítani.

Nem olvasom

Hiába is mondják, hogy Pesten több az amhaarecz, mint a mesümed, nem egészen úgy van, mert a Haggadát igenis ismerik. A Rombach-utcai rabbi azt fej-tegette, hogy „négy fiu ellen beszél a Tóra”. De a hallgatóságon látszott, hogy igenis tudja, hogy a Haggada illető rész-lete értelmében a Tóra a négyfiú típus-nak megfelelően, nem pedig ellene be-szélt.

Olvasom

A Pesti Tőzsde ünnepi számá-ban, többek között óbudai Freudi-ger Dávid gyáros laikusoknak is megfelelő és tanulságon módon ér-tekezik arról, hogy a római hármas találkozó gazdasági eredményeit miképen kellene országunk összes termelési ágai javára értékesíteni.

Nem olvasom

A római költőnek ama kedves antité-zise: „A harc istenének sisakjában fész-ket raktak a galambok” illusztrálást nyert Peszach második napján a Rom-bach-utcai templomban, amikor a rabbi harcias riadója alatt az előljáróság — Stern Samu elnök is ott volt, — szívből mosolyogtak. Nem a rabbi szószéki ria-

dója miatt, hanem az emelvény mellett észlelhető kis idil miatt: két bájos gye-rek szendén játszadozott.

A Szombat pészachi száma

A felekezeti lapoknak Chol-Ha-moéd, azaz az ünnepközi napokon való meg nem jelenése nem vallás-törvényi okokra megy vissza, hi-szen Lengyelországban az orthodox napilapok is megjelennek a két fő-ünnepek között. A folytonosság megszakítása inkább sajtó-ökonó-miai berendezés. Így magyarázha-tó, hogy a hazai felekezeti sajtó e tekintetben még tulszárnyalja a külföld összes heti orgánumait, a-mennyiben az ünnepre való előkés-zülés előtti héten se jelennek meg. A „Szombat”-nál ilyen okok nem fo-rognak fenn és ezért kötelességünk-nek tartjuk, hogy olvasóinkkal a Chol-Hamoéd napokban is fenn-tartsuk az összeköttetést és Sel Peszach megjegyzésekkel kísérjük a felekezeti közélet esetleges cho-merát.

TÖRÖKA.

ÉS TÁRSA

BANKHÁZ R.-T.

Budapest, IV., Szervita tér 3. szám.
a m.-kir. osztálysorsjáték főárusítói

Kisérelje meg szerencsését és vásároljon
osztálysorsjegyet TÖRÖKNÉL

Elérhető legnagyobb nyeremény

500.000

pengő

NYEREMÉNYHUZÁS

ÁPRILIS HÓ 14-ÉN és 17-ÉN

Az I. oszt. sorsjegy árak:

Egész sorsjegy: P 24.— | Fél sorsjegy: P 12.— | Negyed sorsjegy: P 6.—

A Maccabi-Sport-Világszövetség ünnepélyes fogadtatása a Hitközség disztermében

A budapesti zsidóságnak nagy megtiszteltetése, hogy a Maccabi világszövetségben tömörült összes zsidó sportegyesületek fővárosunkban gyülekeztek kongresszusra. 34 ország delegátusai jelentek meg, nyilatkozataikból kicsendült Magyarország és a magyar zsidóság iránti megbecsülés, a Hitközség és a VAC munkájának elismerése. Így tehát elsőrangú, felekezeti-társadalmi esemény a mostani kongresszus.

F. hó 5.-án reggel 9 órakor kezdődött meg a Maccabi világkongresszusa a Siptutcai díszteremben. A konferenciák külföldi tagjai között ott láttuk dr. Hermann Lelewer (London), Czucka Leó (Brünn), Makona Albert (Szófia), Kiosso Albert (Szófia), Oskar Scharf (Prága), Adolf Jelinek (Bratislava), Ing. Ernst Fuchs (Prága), Pernikoff Osip (Páris), Viktor Mautner (Prága), dr. Alfréd Rablan (Berlin), dr. Hans Friedenthál (Berlin), Karl Lewinsohn (Berlin), Samu Beinhacker (Prága), dr. Dickes Manes (Varsó), Erich Engel (Wien), Julio König (Zágráb), dr. Rosenberg-Verca (Bucuresti), stb.

A díszközgyűlést megnyitotta dr. Párkány Frigyes, a VAC elnöke, elsősorban megemlékezett Lord Melchett-ről, a világszövetség elnökéről, meleg szavakban értékelte a Maccabi nagy jelentőségét, szívélyesen üdvözölte a különböző országokból ideérkezett delegátusokat. Ezután Stern Samu elnök a magyar zsidóság nevében a következő szavakat intézte a világszövetség tagjaihoz.

Szívből üdvözlöm a Maccabi Világszövetség itt megjelent delegáltjait, akik messze távolból, számos országból idejöttek és magyar fővárosunkat, Budapestet, a mi pesti izr. hitközségünket tisztelték meg azzal, hogy első világkonferenciájukat itt tartják meg.

A Maccabi Világszövetség a sportnak zsidó intézményeit foglalja világszerte egybe és ezzel a munkájával valóban a zsidó szolidaritás építómunkáját szolgálja.

Mi, zsidók, a szellem népének szeretjük magunkat nevezni és valóban őseink főképpen a tannak, a tudománynak és a szellemi szépségnek mélységeiben buvárkodtak. De már a legrégebb időkben bizonyosságát szolgáltattuk, hogy a zsidó ész mellett a zsidó testi erő, a zsidó testi ügyesség is hivatva van arra, hogy a mi zsidóságunk díszére váljon.

Én örömmel állapítom meg, hogy az utóbbi évtizedek alatt fellendülő sport-

mezgalmakban a zsidóság is mindenütt kivette részét.

A pesti izr. hitközség nagy súlyt vet arra, hogy ifjusága körében a sportot fejlessze és ezért tartotta szükségesnek, hogy a legmelegebben, a legnagyobb aldozatkészséggel is felkarolja a magyar zsidóság reprezentatív sportklubját, a VAC-ot. Mi is át vagyunk hatva attól a meggyőződéstől, hogy csupán a szellemnek és erőnek összefogásával állhatja meg a zsidóság a helyét a mai nehéz időben és amikor mi a sportot a magyar ifjuság körében oly szeretettel ápoljuk és a mi zsidó sportintézményeinket, ennyire felkaroljuk, tesszük ezt abban a tudatban, hogy ezzel zsidóságában erősítjük meg ifjuságunkat.

Mi úgy érezzük, hogy semmivel sem lehet annyira összetartásra nevelni az ifjuságot, mint a sportok nemes művelésével. De ha a sporttal igazán az összetartást akarjuk szolgálni, akkor a sportnak köréből távol kell tartanunk a politikát, a zsidó politikát épp úgy, mint minden más egyéb politikát, mert a politika bevitele a sportéletbe éppen az egységet bonthatná meg. Mi a sportban az optimizmusnak és az idealizmusnak is erőforrását látjuk s ezért karoljuk fel a sportot, ezért karoljuk fel nagyszerű sportintézményünket, a VAC-ot, hogy optimizmust és idealizmust neveljünk ifjuságunkba.

Nagy öröm nekünk tehát, hogy mi különböző nemzetek zsidó sportintézményeinek a Maccabi Világszövetségében egyesült konferenciáját itt üdvözölhetjük és amikor ebből az alkalomból a megjelent urakat a pesti izr. hitközség nevében, de az egész magyar zsidóság nevében is szeretettel köszöntöm: sikert és eredményt kívánok az itteni tanácskozásoknak.

A magyar zsidóság mindig szívesen keresi a kapcsolatokat a külföldi zsidósággal és örömmel ragadja meg ezt a mestani alkalmat is, hogy szolidáris érzéséről tanuságot tehessen. Magyarország mai szomorú sorsában nagy súlyt vet a külföldi nemzetek szimpátiájára és mint mindazok az országok, amelyek számot tartanak a világ megbecsülésére, úgy mi is a kölcsönös érintkezés során kívánjuk biztosítani a magunk számára a nemzetek szimpátiáját, amelyre mindenkor rászolgáltunk.

Ha Önök tanácskozásaik után körül fognak nézni, itt látni fognak egy oly nemzetet, amely a reázdult katasztrófák

súlya alatt is meg tudta őrizni azokat az érdemeket, amelyek méltóvá teszik az egész világ megbecsülésére. Csak arra kérem Önöket, szívják magukba azokat az impressziókat, amelyek itt Önök elé tárulnak és vigyék haza hazájukba azt a tudatot, hogy a magyar nemzet és benne a magyar zsidóság méltó az Önök és méltó az egész világ szimpátiájára.

Dr. Hermann Lelewer, a szövetség elnöke köszönetet mondott a szívélyes üdvözlésért és azon reményének adott kifejezést, hogy a Budapesten sok díszöséggel működő VAC egyesület a Maccabi Szövetséggel testvéri szeretettel fognak együttműködni a köz javára. Ráutalt, hogy a Maccabinak egyik főtrekvése,

hogy a fiatalok és az öregek mentalitását harmónikus egységben tömörítse és a testvéri együttműködés felfejlesztését biztosítsa. A díszközgyűlés dr. Hevesi Simon vezető-főrabbi fohászával ért véget. Ezután megkezdődött a komoly munka, a delegátusok visszavonultak tanácskozásra.

Délután fél 7 órakor a reál gimnázium tornatermében a VAC díszturnát rendezett a Maccabi világkonferencia tiszteletére. Este a Hitközség a Goldmark tereben látta vendégül a delegátusokat, hol tiszteletükre nagyszabású bankettet rendezett.

שליה "מקבי", בואכם לשלום!
חזקו ואמצו ואנחנו נתחזק.

Borsszemek a sajtóknédlikre

A „Zsidó Szemle“ szerkesztője oly lelkes cionista, hogy peszachi számában még a palesztinai hajótársaság érdekében is sikra száll igen elevenen megírt közgazdasági jellegű cikkben és igen erélyesen hadakozik. Azt hiszem, hogy a támadás verebe nem érdemelte volna meg a védelemnek ezt az ágyuját, magyarán mondván: három sorban el kellett volna intézni az ellenfelét.

Az Egyenlőség antiszemita színterben tünteti fel a Nemzeti Színház „Aranybástya“ című darabját. Nem akarok ünneprontó lenni, de az igazság érdekében, saját tapasztalatom alapján, meg kell mondani, hogy ez teljesen helytelen, alaptalan beállítás. Végighallgattam a darabot, de zsidó tartalma rámnézve nem volt bántó, sőt helyenkint egészen érdekfeszítő. Hogy egyes citátumok nem egészen pontosak? Az lehet. De ez előfordul a felekezeti lapokban, a legjobb drámairo családokban is, hiszen a sok elkövetett földrajzi pontatlanság és anakronizmus ellenére Shakespeare egész jó darabokat írt. Antisemitizmus van nálunk ott is, ahol nem is keresnők, minek keressük tehát ott is, ahol nincs?

Az Országos Egyetértés jubileumi számában közéleti férfiokról és

nőkről sok fénykép jelent meg. De valami feltűnő. A férfiak fotográfiai pár évtizeddel fiatalabbra vannak retusirozva, (köztük a főszerkesztő arcképe is!), ellenben a szereplő hölgyek arcképei megelőzik viselőik korát legalább két évtizeddel. Fordítva kellett volna csinálni.

A Zsidó Ujság peszachi számában óbudai Freudiger Ábrahám elnök, Korein Dezső, Sussmann Viktor rabbi, dr. Groszmann Frigyes ügyvéd cikkei mutatják, hogy milyen széles-skálájú típus-gyűjteményt foglal magában a budapesti orthodox hitközség. Látjuk felvonnulni a cikkekben a tudós elnököt, a jeles publicistát, a bölcsességgel telt rabbit, a talmudikus gondolkodáson nevelt jogászt. És hogy teljes a kollekció, Freudiger Ábrahám kitűnő cikke után következő névtelen cikk jelzi a még zavaros tudású és írni sem tudó kezdő bóchert, kinek még jövője lehet.

AZ OMIKE széderestjét szokás szerint saját helyiségében rendezte. Az egyházi elnök, dr. Hevesi Simon vállalta a vezetői tisztelet, de gyengélkedése miatt kénytelen volt az utolsó percben lemondani. Közóhajra Stern Samu elnök átvállalta a vezetést, melyet ismert jártasságával nagy precizitással végzett. Csak a kiddust és a hállél-részeket hártotta át egy főhangú fiatal rabbinövendékre.

Hoffer Gyuláné szül. Kramer Szerén halála

Folyó hó 19.-én halt el hosszas szenvedés után Hoffer Gyuláné szül. Kramer Szeréna úrnő. A megdicsőült úrnő Kramer Miksa kormányfőtanácsosnak, a chevra kadisa nagyérdemű elnökének leánya volt. Egész vagyonát boldogult emlékü férjével, néh. Hoffer Gyulával egyetemben, a Pesti Chevra Kadisának hagyományozta zsidó szegényház létesítése céljára. A Chevra Kadisa előljárósága f. hó 20.-án tartott ülésében elhatározta, hogy a megdicsőült urinőt, mint a Chevra Kadisa nagy jótevőjét saját halottjának tekinti és emlékére a Chevra Kadisa vagyonából 5000 pengős „Hoffer Gyula és neje szül. Kramer Szeréna“-féle alapítványt létesít, melynek kamatait évenként a megdicsőült úrnő halálozási napjának évfordulóján szegények között osztják ki.

Temetése f. hó 21.-én a zsidó társadalom nagy részvéte mellett folyt le. A Pesti Izr. Hitközség előljárósága részéről Stern Samu udv. tan. elnök, Dr. Glücksthal Samu felsőházi tag volt jelen, a Pesti Chevra Kadisa előljárósága teljes számban. Megjelent: jánosi Engel Gyula udv. tan. és Porges József alelnök, Bánó Dezső, Beck Jenő, Eisemann Gyula, Lunzer Pál és Steiner Mór előljárók, Wertheimer Adolf, dr. Stein Emil. továbbá a Chevra Kadisa és hitközség választmányja és képviselőtestületének számos tagja, valamint a Chevra Kadisa és hitközség tiszti kara. Dr. Hevesi Simon búcsúztatta szívhez szóló szavakban a megdicsőült urinőt, akit mint a szívjóságnak és lelki nemességnek példaképét állította oda. A Chevra Kadisa előljárósága nevében Porges József kegyeletes szavakban rótt a halálját és köszönetét a megdicsőült urinő után, aki boldogult emlékü férjével egyetemben létesített nagylelkű alapítványával írta be nevét a Chevra Kadisa történetébe. Linczki főkantor szivbemarkoló imája után a gyászszeretartás véget ért.

Porges József alelnök beszéde

Gyászoló gyülekezett! Eljöttem, hogy Chevra Kadisánk előljárósága nevében

lerójam a hálának és kegyeletnek adóját a mi megdicsőült halottunk Hoffer Gyuláné, szül. Kramer Szerén urnó iránt: ki itt a ravatalon fekszik. Szive jósága és lelkének nemessége vetekedett határtalan szerénységével. Boldog emlékezetü férjével egyetemben fejedelmi alapítvánnyal akként örökitették meg nevüket Chevra Kadisánk történetében, hogy majdan egykor a szegények százai és ezrei fogják nevüket imáikba foglalni. Jól tudom, hogy szavaim gyengék ahhoz, hogy méltó módon fejezzem ki Chevra Kadisánk háláját a Megdicsőültnek, valamint boldog emlékü férjének cselekedetével szemben. De ha a szavak nem is képesek eléggé kifejezni a mi hálánkat, annál maradandóbb marad a Megdicsőültnek cselekedete, mely örök időn keresztül hirdetni fogja Hoffer Gyulának és nejének Kramer Szerénának emlékét. Kétszeresen fáj a Megdicsőültnek elvesztése egyrészt, mert nagy jótevőnket veszítettük benne, másrészt, mert elvesztése a mi drága jó Elnökünknek, ki leányát siratja benne, oly végtelen fájdalmat és szomorúságot okozott. Drága halottunk, adjon az Ég pihenőt sokat szenvedett testednek, Tiednek pedig adjon a Mindenható lelki vigaszt, hogy el bírják viselni a súlyos csapást. Emlékedet hálás kegyelettel fogja Chevra Kadisánk megőrizni. Isten veled!

A PESTI CHEVRA KADISA előljárósága mélyszégyenrel jelent, hogy nagy jótevője

HOFFER GYULÁNÉ

szül. KRAMER SZERÉNA úrnő

nemes és jótékony életének 55-ik évében hosszú szenvedés után f. é. március hó 19-én elhunyt.

A Megdicsőültet — aki boldog emlékezetü férjével, néh. Hoffer Gyulával egyetemben nagylelkű alapítvánnyal tette örökké emlékezetessé nevét Chevra Kadisánk történetében — Chevra Kadisánk saját halottjának tekinti és emlékét hálás kegyelettel fogja megőrizni.

A Megboldogult tetemeit f. évi március hó 21-én d. e. fél 12 órakor helyeztük a rákoskeresztúri izr. temetőben örök nyugalomra.

Budapest, 1954. március hó.

Legyen áldott emlékezte.

Bibliai és karácsonyi strófák

Thomas Mann Józsefről szóló bibliai regénye magyar fordításának megjelenése alkalmából Szomory Dezső gyönyörű szavakat talál a biblia grandiozitására. Látszik, hogy Anatole France szellemi légkörében élt, aki mámoros volt a maga hollandus bibliájától, amelyben szép képek voltak és hogy Renan kedvenc írója, az a Renan, aki a bibliáról azt mondta: „az egyetlen könyv a par excellence könyv.” Ki is tudná szebben leírni a közismert történeti tényt: Az emberiség multjában nincs is más, csak három gyönyörű történet. A görög, Izrael és a római. A görög csupa derű és fény és költészet és tudomány, — csupa felületesség a legmélyebb mélységről. A római, gigantikus immoralitás. Izrael is szörnyű helyenként, de itt vér, halál és gonoszság, hosszú évezredek ködfátylain dereng át. S itt mindig a hit, a vallás és Isten küzd az emberért, — s az ember küzd a vallásért és Istenért. Itt mindig a jó Isten rögeszméje a tömeg, s a tömeg rögeszméje a jó Isten.

De nem volna igazi Szomory, ha nem olvasnánk egy csak sejthető, de meg nem érthető mondatot: „Jó magam is, életem legnehezebb percében, amelyet leginkább áldok, rátaláltam a Királyok Könyvé-ben egy olyan ünnepre s olyan pillanatra, hogy rögtön úgy gondoltam, ezt fölveszem a hárfámra s fölszentelem magam vele posthumus irónak!”

Mindezek után a felekezeti furcsaságok után kutató s azokat gombostűhegyre szuró Hajdu Miklós is be fogja vallani, hogy Szomory a zsidó bibliáról szóló szép mondatokkal expiálta a karácsonyról szóló, már megírt s még megírandó még szebb strófákat.

Dr. GÁL JENŐ képviselő elnökle alatt működő Lipótvárosi Demokrata Kör nagyszabású széderejét rendezett tagjai számára. Külön e célra ujonan vásárolt edényekben főztek rituális felügyelet mellett. A pincérek részére Barakernél stilszerű sapkákat készítettek. A recitálást és az éneklést dr. Gál Jenő elnök exekutálta nagy virtuozitással, rabbikkal és kántorokkal vetekedő szaktudással.

A SIROK ÁPOLÁSA, úgy a régi ke-repesi uti, mint az új központi izr. te-metőben április második felében veszi kezdetét. Befizetések a Pesti Chevra Kadisa székházában, VII. Erzsébet körút 26. szám alatt már most eszközölhetők

Szives tudomásul!

1. AZ ÚJ 52. M. KIR. OSZTÁLYSORS-JÁTÉK játékterve nem változott. 84.000 sorsjegy, 42.000 nyeremény. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 500.000 pengő, jutalom 300.000 pengő, főnyeremény 200.000 pengő, azután 100.000 P, 50.000 P, 40.000 P, 30 ezer P, 25 ezer P, 20 ezer P stb., összesen 7,722.000 pengő készpénz.
2. Ajánlatos, hogy eddigi sorsjegyszámát mindenki tartsa meg. A főárusítók a folytonosság miatt üzletfeleiknek a régi sorsjegyet elküldik, vagy egyideig fentartják.
3. Ha azonban valaki más, ÚJ SORSJEGYSZÁMMAL akar a következő sorsjátékon részt venni, azt a kívánságát készséggel teljesítik a főárusítók.
4. Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek egyenlő a nyeresési esélye, nem létezik előny, vagy kiváltság, csak „SZERENCSE”!
5. A sorsjegyek árát — egész 24, fél 12, negyed 6, nyolcad 3 pengő — van ideje mindenkinek legkésőbb az ÁPRILIS 14-én kezdődő húzás előtt megfizetni.
6. Csak kifizetett sorsjegyeknek van nyereményjogosultságuk. A befizetést legcélszerűbb postabefizetési lapon eszközölni.
7. Ha valaki bármely okból nem akar most résztvenni az új sorsjátékban, küldje azonnal vissza a kapott sorsjegyet az illetékes főárusítónak, mert kárt és veszteséget okoz, ha idejében nem küldi vissza.
8. Akinck még nincs sorsjegye, kérjen prospektust. Ingyen és bérmetve küldik a hivatalos tervezettel együtt az összes főárusítók.
9. A húzások után hivatalos nyereseményjegyzéket küldenek a főárusítók. Nagyobb nyereményekről pedig diszkrétén külön értesítik azonnal feleiket.
10. Senki se feledje el, hogy sorsjegy nélkül nem nyerhet se kis, se nagy, se főnyereményt!

A SZERENCSE UTJA AZONBAN MOST MINDENKINEK NYITVA ÁLL

HIREK

A Lipótvárosi Kaszinó választ

A közelmúltban választották meg a Lipótvárosi Kaszinó vezetőségét. A választást a zsidó közvélemény is élénk érdeklődéssel kísérte, annál is inkább, mert ennek az előkelő Kaszinónak javarészt zsidók a tagjai. Elnökké *Stein Emil*, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank népszerű vezérigazgatóját választották, aki előkelő pozíciója ellenére sohasem rejtette véka alá zsidóságát s a felekezeti életben is díszes szerepet játszik, mint a Mikéfe elnöke. A Kaszinó alelnökévé *Kaszab Elemért* választották. Kaszab Elemér személyében, akinek értékes munkásságát két éve nélkülözi a zsidó közélet, kiváló és arra méltó ember került a Kaszinó vezetőségébe. A Kaszinó igazgatósági tagjává megválasztották *Pollatsek Elemér* dr. egyetemi tanárt, a Zsidókórház gégészfőorvosát, akinek kiváló képességeit az ország határain túl is ismerik és becsülik. A zsidó közvélemény osztatlan tetszéssel és megelégedéssel fogadta e három értékes férfiú megválasztását, akiknek személye dísz ad, annak a pozíciónak, amelyet betöltenek.

Szegő Sándor, az Omike alelnöke

most töltötte be az 50-ik évét, mely alkalomból az Omike elnöki tanácsában Buday-Goldberger Leó üdvözölte, kiemelvén, hogy 15 éven át lelkes tagja és irányítója volt ennek a kulturális egyesületnek. Évek

óta részt vesz az Omike munkájának minden ágában s egyik legnagyobb mecénása ennek az intézménynek. Hevesi Simon egyházi elnök papi áldás kíséretében méltatta az ünnepektől kiváló emberi tulajdonságait s imával fohászkodott az Égek Urához, hogy Szegő még hosszú éveken át oszlopa maradhasson az Omikének és működhessen a szent cél érdekében. — Szegő Sándor hittestvérünk jubileuma alkalmából meg kell róla emlékeznünk, mint kiváló alkotóról. Az ő kimagasló szakképzettsége és igen nagy szorgalma fejlesztette oly nagy és hatalmas iparvállalattá atyjának a székesfehérvári Schützer szappanosnak üzemét a mai Albuszappangyárakká, ahol annyi száz munkás és hivatalnok talál kenyeret.

Magyar Bertalan ünneplése

Magyar Bertalan, az Omike elnökhelyettese és a hitközség előljárója most töltötte be 50-ik életévét. Ebből az alkalomból a hitközség választmányi ülésén Stern Samu elnök üdvözölte s a választmány lelkesen ünnepelte Magyar Bertalant.

Dr. Munkácsi Ernő előadása

Dr. Munkácsi Ernő, a Pesti Izr. Hitközség tudós főügyésze a múlt héten előadást tartott az Omikében az olaszországi zsidó műemlékekről. A kiváló előadó, aki erről a témáról egy értékes könyvet is írt, az előkelő közönség nagy érdeklődése mellett vetített képekkel illusztrált előadásában ismertette Róma, Vence, Ferrara és Firenze nagybecsű zsidó emlékeit.

**Borotválkozzon
ecset, szappan és
viz nélkül**

HEZOLITE
RAPID BOROTVA KRÉMEL

Ingyen mintát küld a
készítő
Dr. HOLCZER ISTVÁN
Budapest, VI., Teréz-körút 8.

A GOLZDIEHER IGNÁC THEOLÓGIAI EGYESÜLET március hó 22.-én, dél előtt, a rabbiavató ünnepség után díszközgyűlést tartott, amelyen elbúcsúzott a most felavatott rabbiktól. Megjelentek mindazok az előkelőségek, akik az avatáson résztvettek. A Rabbiképző Intézet dísztermét zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség. **Katona József**, az egyesület elnöke nyitotta meg az ülést, meleg szavakkal búcsúzott el a felavatott kartársaktól, hangsúlyozta azt, hogy a zsidó történelem ígérete és követelése az, hogy a rabbinak helye és szava legyen a zsidóság életében. Utána dr. **Jakab Jenő** héber nyelven szólalt fel és felolvasta dr. **Blau Lajos**, az Intézet volt rektorának üdvözlő sorait, melyeket a távozó rabbikhoz intézett. Majd dr. **Herzog Manó** kaposvári főrabbi, a Vizsgálóbizottság tagja, mint a Rabbiképző Intézetben felavatott rabbik nesztora, buzdító beszédet intézett a legfiatalabb rabbikhoz. Dr. **Heller Bernát** professzor a Mester szeretetével búcsúzott el a tanítványoktól és Isten áldását kérte jövő boldogulásukra. Dr. **Edelstein Bertalan** budai főrabbi intézett szónoklatot és dr. **Benoschofsky Imre** budai rabbi üdvözölte az új rabbikat. Azután a felavatott rabbik közül dr. **Boros István**, dr. **Grün Albert**, dr. **Krémer Mór**, dr. **Lányi György**, dr. **Reich Béla** válaszoltak az üdvözlésekre. Elbúcsúztak a tanári kartól, az Intézettől és a kollégáktól.

MÁRCIUS 24.-én este 9 órakor társasvacsera keretében búcsúzott el a Goldzieher Ignác Theológiai Egyesület távozó tagjaitól. A vacsorán megjelentek dr. **Kiss Arnold**, a Vizsgálóbizottság elnöke, dr. **Hoffer Ármin**, dr. **Groszmann Zsigmond** és neje, dr. **Edelstein Bertalan**, dr. **Löwinger Sámuel**, dr. **Friedman Dénes**, dr. **Kenéz-Kurländer** és dr. **Schönfeld** főszerkesztők és **Rosenberg István**, és a most felavatott rabbik, valamint az egyesület tagjai. A jelenlevők emelkedett hangulatban maradtak együtt késő éjszakáig. Igen melegen ünnepelték **Rosenberg Sándornét**, a VIII-IX. ker. kitűnő elnöknőjét, a theológiai egyesület Nagyasszonyát, aki nemesszívű áldozatával és gondos fáradozásával lehetővé tette a becsesebben szép est megrendezését.

AZ IZRAELITA SZÜNIDEI GYERMEKTELEP EGYESÜLET a tavasz beköszöntésével egyidejűleg megkezdte a folyó év nyarán Diósjenőn és a Balaton mellett végzendő nyaraltatás előmunkálatait. Az egyesületet máris tömegesen keresik fel a szülők, kik gyermekeik nyaraltatását kérik. Az egyesület azonban csak úgy lesz képes nehéz feladatá-

nak megfelelni, ha a társadalom áldozatkészsége kellően megnyilvánul. Az egyesület igazgatósága azért a bekövetkezendő Peszach ünnep alkalmával kérő szóval fordul az áldozatkész emberbarátokhoz, hogy közvetlen adományokkal vagy a templomokban való felajánlás útján tegyék lehetővé azt, hogy az egyesület védenicei a nyár folyamán elkerülhessenek a főváros forró légköréből. -- Adományok küldhetők az egyesület irodájába (VII, Sip-u. 12. fsz.), az Angol Magyar Bank, a Magyar Általános Hitelbank vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főintézetéhez.

KÖRLEVÉL. A templomi énekkarok egyetemes működése és a zenesztétika emelése érdekében dr. **Blum Ödön** előljáró elrendelte, hogy összes templomokban előadásra kerülő énekkari darabok kottái előzőleg **Linetzky Bernát** karigazgató úrnak kell zenei szempontból felülvizsgálnia.

AZ „ÁHÁVÁSZ RÉIM” Országos Felbaráti Szeretet Egylet, szegény betegeket élelmező és segélyező egyesület (VII. Sip-u. 12.) fokozott tevékenységet fejt ki, hogy a székesfőváros közkórházaiban fekvő izr. betegeket rituális ün-

Nagy szerencsében részesülhet

ha nálunk vesz részt az

osztálysorsjátékban.

Főnyeremény szerencsés esetben

500.000 pengő

Minden második sorsjegy nyer!

Rendeljen tehát mielőbb sorsjegyet

WEISS BÉLA ÉS TÁRSA

bankház főárusítóknál

Budapest, Wesselényi-utca 18

Sorsjegyek árai osztályonként:

Egész 24 P, fél 12 P, negyed 6 P

Huzás április hó 14-én és 17-én

Telefon: 42-3-88

Szombaton zárva

nepi élelmezéssel és széder esti megvendégeléssel ellátja. A sok beteg a nagy szegénység folytán a súlyos viszonyok miatt igen sokan, úgy a székesfővárosból, mint az egész ország területéről keresnek gyógyulást a közkórházakban és így a jelentkezettek száma, több mint az előző években. Ezen jótékony és karitatív munkálkodás teljesítéséhez az egyesület számít hittestvéreinek hathatós támogatására.

AZ V. KER. IZR. NÖEGYLET megalakulását előkészítő összejövételének 25. évfordulója alkalmára és megünneplésére április 15.-én, vasárnap délután a Goldmark-teremben uzsonnával egybekötött kulturdélután rendez, melyen Stern Samuné ömértósága megjelenik és Kóbor Tamás fog aktuális problémákról beszélni.

ROSENBERG SÁNDORNÉ elnökle alatt működő IX. ker. nőegylet az idén is gyermek szédert rendezett. A következő kedves meghívót küldötték széjjel. Kedves Kis Pajtás! A VIII.-IX. ker. izr. nőegylet március 30-ikán, pénteken délután 4 órakor, a Páva utca 50. szám alatti disztermében Széderestét tart, amelyre szeretettel meghívunk és okvetlen elvárunk. A viszontlátásig üdvözlő Kádár Évi ifjusági elnök. Eláruljuk, hogy Kádár Évi egy nagyon előkelő kis hölgy, ezidő szerint öt éves, Záhler Emil előljáró unokája.

TÓRAAVATÁS MÁTYÁSFÖLDÖN. Szekeres Jenő és Götzl Lipót kezdeményezése és vezetése mellett nemrég alakult meg a mátyásföldi zsidó hitközség és Chevra. Nemrég szereztek temetőt Götzl Lipót nagybani hozzájárulásával, most pedig Szekeres Jenő és neje értékes Tórával ajándékozták meg az új hitközséget. Ennek avatása március 25-én történt ünnepélyes keretek között. A felavató beszédet Eisenberger gödöllői főrabbi mondotta. Beszéltek még: Strasser főtanácsos alelnök, özv. Spitz Imréné, dr. Hévízi Manó, végül dr. Schwartz Benjámin gyönyörű beszédben méltatta az ünnepség jelentőségét. Az ünnepség után Szekeres elnök vendégül látta az összes megjelenteket, hol Götzl Lipót a mátyásföldi zsidó közönség nevében nagy elokvenciával előadott beszédben ünnepelte a lelkes házaspárt. A gödöllői anyahitközség nevében Diamant László elnök üdvözölte az új hitközséget. — Szekeres Jenő elnök meghatottan mondott köszönetet elsősor-

ban Götzl Lipótnak és az új Szentegyletnek, hogy a hitközségi munkában támogatták és anyagi áldozatokat hoztak. Megilletődéssel emlékezett meg Kartal Emil, dr. Bauer István és Steiner Gusztáv hathatós támogatásról. Külön emlékezett meg a jótékony tevékenységükről közismert László Gyuláról és nejéről, akiknek főrészen köszönhető az elért eredmény. Az asszonyok is kivették részüket a munkában, dr. Laufer Lajosné és özv. Spitz Imréné elnökök vezetése mellett. Végül Szekeres Jenő fogadalmat tett, hogy továbbra is minden tudását és idejét a hitközség naggyáfejlesztésének és templomának felépítésére fogja szentelni.

BIZAKODÓ HANGULAT érezteti hatását a május 4.-én megnyíló Nemzetközi Vásár előkészületeiben is. A már eddig jelentkezett 1200 kiállító csak gerincét a nagyobb részét jelenti a Vásár képének, melyhez érdekes kiegészítésként csatlakozik még kilenc külföldi állam és 12 belföldi szakma külön kiállítása. A kiállítók helyigénye oly nagy, hogy a vásár a területnek a Stefánia útig való megnagyobbítását volt kénytelen elhatározni. S bár a jelentkezések még egyre tartanak, megindultak már a Városligetben a Vásár építkezései is. A vásáron felvonuló szakmák közül legerősebbek a fa- és bútort., az élelmiszeripar-, a vas- és gép-, és a ruházati csoportok. Jelentékeny gyarapodást mutat még a kerámiai- és az üvegipar, a háziipar, az iparművészet, a bőr- és a cipőipar és végül az órás és ékszeripar kiállítása. De nagy kiterjedésű csoporttal vonul fel a textil-, a vegyészeti- és a kozmetikai, az apróvas- és elektromossági-, a papir- és irodafelszerelési, valamint az építőipar is. Szakkörök az idén élénk üzleti forgalmat is várnak a vásártól, melynek rendezősége különböző szállítási, beraktározási és devizakedvezményekkel, nemkülönben pedig a szükséges gazdasági kirendeltségek létesítésével is megteremtette mindazokat az előfeltételeket, amelyek úgy a belföldi, mint az exportüzleteket elősegíthetik.

UJSZERŰ AKCIÓ. Minden látogató a Nagymező-utca 8. sz. alatti Tivoli film-színházban, gyermekjegy kivételével, minden teljes árban megváltott jegyhez egy-egy részvételi utalványt, kap, amely lyél — az azon feltüntetett számú sorsjegyekkel és a közölt határozmányok szerint — résztvesz 10 darab egész sorsjegyenek a XXXII. m. kir. Osztálysorsjátékban való összes nyereményeiben.

Felolós szerkesztő és kiadó: Dr. KENÉZ-KURLÁNDER EDE, Budapest, VI. gr. Zichy Jenő u. 43.

Telefon: Aut. 27-1-35. — Az előfizetés ára: egész évre 30 pengő, egyszerű papíron 20 pengő.
Postatakarékszámia szám 16.760

Neufeld Zoltán (PANNONIA) nyomda Budapest, VII. Rombach u. 8. — Telefon: József 42-3-09.